ANUL III. — Nr. 869. EDIŢIA A DOUA VINERI, 28 IUNIE 1891

NUMĔRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNĬ
şi se plătesc tot-d'a-una 'nainte

In Bucureştĭ la casa Administraţieĭ.
Din *Judeţe* şi *Străinătate* prin mandate postale
Un an în ţară 30 leĭ; în străinĕtate 50
Şease lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13
Un numĕr în Străinĕtate 15 banĭ

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferestĭ, Române! de cuĭŭ strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
Din BUCUREŞTĬ şi JUDEŢE se primesc NUMAĬ la ADMINISTRAŢIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administraţie şi la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ în pagina IV . . . . . . 0.30 b. linia
„ „ „ III . . . . . . 2.— leĭ
„ „ „ II . . . . . . 3.— leĭ
Inserţiunele şi Reclamele 3 leĭ rândul.
LA PARIS, ziarul se găseşte de vênzare cu numĕrul la kioşcul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

ARMATA
„ADEVĔRUL" LA IAŞĬ
GREVELE
D. FLEVA ŞI PAKE
DIN PITEŞTI
Absolvenţii Şcoaleĭ de Bele-Arte
Bătaia în Armată
CRONICA
PORTRETUL
MORŢII ŞI VII

Bucureştĭ, 27 Iunie 1891

ARMATA

Avem oare noĭ Românii, Belgienii Orientuluĭ, (?!) chemaţĭ a civiliza populaţiunele din peninsula balcanică, o armată?

Nu! — Rĕspunsul e trist, dar zdrobitor de adevĕrat.

Avem o turmă de robĭ maltrataţĭ, schingiuiţĭ de un numĕr considerabil de tiranĭ marĭ şi micĭ, maĭ mult saŭ maĭ puţin galonaţĭ, carĭ aŭ cinismul de a declara că fără bătae nu se poate forma un soldat.

Un recrut, care a îmbrăcat haina militarismuluĭ, trebue să facă imediat cea maĭ complectă abnegaţiune a demnităţeĭ omeneştĭ. El încetează de a fi om, el devine un animal, fără norocul bouluĭ, al câneluĭ saŭ al caluluĭ, care are un singur stăpân; căcĭ acest noŭ soiŭ de animal în uniformă are zece saŭ douĕ-zecĭ de stăpânĭ pe capul sĕŭ.

In loc ca un regiment să formeze o mare familie al căreia şef ar fi un părinte tot-d'auna îngrijat de instrucţia şi bunul traiŭ al copiilor săĭ, ce vedem? — Soldaţiĭ considerând pe colonelul lor ca pe un duşman, tremurând înaintea luĭ şi neîndrăznind nicĭ o dată a-ĭ prezenta o plângere, cât de dreaptă ar fi ea.

In locul iubiriĭ, o ură ascunsă.

In locul respectuluĭ o frică înjositoare.

Reprezentantul colegiuluĭ al 3-lea de Ilfov, deputat din majoritate, vechiŭ militar, înspăimântât de sălbaticele torturĭ ce zilnic se petrec în cazarme, a adresat ministruluĭ de resbel o interpelare *pentru ca să se ştie bine* — zice D. Alex. C. Catargiu — *că suntem ferm decişĭ ca odată pentru tot-d'auna să se pue capăt acestuĭ barbar obiceiŭ al bătăieĭ ce se practică în armată.*

Ce a respuns D. General Lahovary?

D-sa mărturiseşte că *în armată se întâmplă* **delicte**, *dar ele nu trebue atribuite unuĭ sistem de a se menţine disciplina prin bătaie. De câte orĭ i se va preciza fapte, va pedepsi pe culpabil, căcĭ bătaia este o ruşine pentru armată.*

Eufemismul întrebuinţat de D. ministru de rezbel, când vorbeşte de bătaia în armată, merită a fi subliniat. A bate un soldat cu trăgătorĭ şi a'l trimite la infirmerie constitue pentru Domnia Sa **un delict**.

Ce părinte milos aŭ soldaţiĭ în generalul Lahovary?!

Dacă D. Alex. C. Catargiu s'a mulţumit cu rĕspunsul D-luĭ ministru de rezbel, să 'ĭ fie de bine. Eŭ declar că sunt maĭ exigent de cât interpelatorul guvernamental şi că acest rĕspuns nu m'a satisfăcut de loc.

Zilnic presa denunţă sălbaticele torturĭ ce se petrec în cazarme, şi ea ar fi fost fericită să înregistreze pedeapsa aplicată unuĭ ofiţer bătăuş, dar în urma anchetei — care se face *pro forma* — tot soldatul bătut este găsit vinovat şi pedepsit.

Ancheta nu vine de cât dupe ce victima a părăsit infirmeria.

Intrebam maĭ zilele trecute pe un ofiţer — dintre aceĭ puţinĭ carĭ nu bat — ce face *Marele Căpitan (!?)*, Şeful suprem al armateĭ, când face inspecţiunea uneĭ cazarme şi a unuĭ regiment?

Aceste inspecţiunĭ — îmĭ rĕspunse el — *sunt culmea ridicoluluĭ. Ele sunt trâmbiţate cu patru saŭ cincĭ zile înainte, şi Marele Căpitan (?!) părăseşte cazarma şi regimentul tot d'auna satisfăcut. Nicĭ o dată Regele nu a intrat într'o cazarmă pe neaşteptate.*

Urâte şi murdare lucrurĭ ar fi vĕzut!

Simpaticul meŭ amic Nicolae Fleva, într'unul din momentele sale de antidinasticism, mustrând pe Carol I pentru nepăsarea Sa faţă cu Ţara, scriea că: *poporul român blând şi lung răbdător . . . .*

Faţă cu sălbătăciile, cu cruzimile ce se petrec în armată, *blândeţea* şi *răbdarea* poporuluĭ român nu constitue oare maĭ mult o înjosire de cât o virtute?

Ceasul deşteptăreĭ va suna, şi va suna lugubru pentru ofiţeriĭ bătăuşĭ.

Atuncĭ se va găsi un soldat, bărbat cu inimă şi mândru, care, la bătaia unuĭ ofiţer, va respunde, spintecând cu baioneta pe călăul sĕŭ.

Alex. V. Beldimanŭ.

??

Astă-zĭ D. Lascar Catargiu, prim ministru al M. S. Domnitoruluĭ Carol I la 1866 face parte din cabinet.

Il întrebăm dar:

Ce se face cu cei 12.000 galbenĭ dăruiţĭ de Carol I prin scrisoarea Sa din 2 (14) Iunie 1866 adresata Ministrului de culte C. A. Rosetti şi publicată în „Monitorul” cu Nr. 118?

Care este aşezământul de binefacere fondat cu această sumă?

Dacă baniĭ s'aŭ capitalizat, cât reprezintă astă-zĭ suma dăruită?

TELEGRAME

PETERSBURG, 26 Iunie. — Un ukaz imperial ordonă crearea unuĭ cancelar pentru Finlanda.

Guvernul a dat ordin administraţiilor drumurilor de fier de a transporta cu preţ redus grîurile destinate ţinuturilor ameninţate de o recoltă rea.

HAGA, 26 Iunie. — Ziarele află că cabinetul şi-a dat demisia.

LONDRA, 26 Iunie. — Un anti-parnelist a fost ales la Carlow cu o majoritate de 2.200 voturĭ. D nu Parnell a declarat că rezultatul acesteĭ alegerĭ probează forţa partiduluĭ sĕŭ.

CONSTANTINOPOL, 26 Iunie. — *Agenţia din Constantinopol* desminte ştirile ziarelor engleze după carĭ Poarta ar fi început negocierĭ pentru unirea Rumelieĭ cu Bulgaria şi pentru recunoaşterea prinţuluĭ Ferdinand.

PARIS, 26 Iunie. — Camera a adoptat un proiect care crează un „Oficiŭ de muncă“ care să aibă ca misiune principală a culege toate informaţiile, carĭ ar putea fi folositoare muncitorilor.

ROMA, 26 Iunie. — Guvernul a numit delegaţĭ pentru negocierile comerciale pe D-niĭ Malvano, secretar-general al afacerilor străine; Miraglia, secretar al agriculturеĭ; Springher, secretar al comerciuluĭ şi Castorina, director-general al vămilor.

NEAPOLE, 26 Iunie. — Curentul laveĭ sporeşte; a ajuns până la şanţul Vetrana, în dosul observatoruluĭ.

Intrunirea majorităţeĭ

Aseară la orele 9 s'a ţinut la „Hotel de France“ o întrunire, convocată de partizaniĭ D-nuluĭ Lascar Catargiu.

Aŭ luat parte la această întrunire vr'o 50—60 membri din majoritate şi din partid.

Aŭ vorbit D-niĭ Al. Catargiu, M. Balş, Ionel Grădişteanu, Arist. Pascal, Epureanu, Enacovicĭ şi Iancovescu.

D. Balş şi Epureanu aŭ fost pentru o unire cu concentraţiĭ. D. Balş, în special, a combătut cu vioiciune pe D. Vernescu.

D. Iancovescu a fost pentru menţinerea actualeĭ starĭ de lucrurĭ. Ceĭ-lalţĭ oratorĭ s'aŭ declarat contra concentraţilor.

La urmă s'a decis a se alege o delegaţiune, care să meargă la D. Lascar Catargiu şi să'l învite a lua direcţia cabinetuluĭ şi a trimite pe D. General Florescu la preşidenţia Senatuluĭ.

In delegaţiunea aleasă figurează D-niĭ N. Gherassi, Ar. Pascal, I. Iancovescu, I. Grădişteanu, I. Epureanu şi Al. Enacovicĭ.

*

Această întrunire a fost provocată de ultima declaraţie făcută de generalul Florescu ca rĕspuns la interpelarea D-luĭ G. Morţun, declaraţie care a compromis partidul şi l'a decis să ia generaluluĭ preşedinţa consiliuluĭ.

*

Vom avea aşa dar în curând o remaniare ministerială, probabil chiar înainte de închiderea Camerelor.

Iată combinaţia cea maĭ acreditată dintre acele carĭ aŭ început să circule:

L. Catargiu, *preşedinte şi interne;*
Al. Lahovary, *externe;*
C. Boerescu, *justiţie;*
N. Gherasi, *domeniĭ;*
G. Vernescu, *finanţe;*
G. D. Teodorescu, *lucrărĭ publice;*
Gen. Lahovary, *resbel.*

Rĕmân pe din afară Ilariu Isvoranu şi Esarcu.

Ce va zice generalul Manu? Ce va spune liga Langa?

*

Delegaţiunea aleasă la întrunire se va înfăţişa azĭ la Cameră D-luĭ Lascar Catargiu.

Argus.

„ADEVĔRUL“ LA IAŞĬ

Iaşĭ, 26 Iunie 1891.

Domnule Director,

Duminică s'a înturnat la Iaşĭ venind din Bucureştĭ D-niĭ deputaţĭ N. C. Aslan, C. Langa şi Sculy-Logothetides.

Alegătoriĭ ieşenĭ şi maĭ multe persoane din societate precum şi aderenţĭ aĭ D-luĭ Aslan, i-aŭ făcut la gară o întâmpinare din cele maĭ simpatice, presentânduĭ două buchete şi rostind prin organul a doĭ representanţĭ specialĭ, două discursurĭ de bună-venire, la care D. Aslan a rĕspuns mulţumind de simpatia ce i se arată.

* * *

Simpaticul deputat al colegiuluĭ al II lea nu părea de loc surprins de această manifestaţie spontanee. Câţĭ-va „amicĭ“ cu deosebire bine-voitorĭ aŭ avut fericita ideie de a-l încunoştiinţa cu câte-va zile înainte de primirea ce i se pregăteşte. Surprins a fost D. Sculy-Logothetides; şi maĭ surprins a fost D. C. Langa, şeful Ligeĭ moldoneştĭ, care, îngrămădindu-şĭ capul între umere, a fugit pe o uşă *laterală*, nemulţumit, deziluzionat, indignat chiar de nerecunoştinţa suferindeĭ Moldove, pentru care D-sa a sacrificat atâtea noptĭ de insomnie şi meditaţiĭ, cu toată solucitudinea unuĭ veritabil patriot şi cu toată gingăşia pe care numaĭ inima unuĭ locotenent-colonel în retragere poate s'o aibă!..... Adevĕrul e că D. Aslan s'a purtat prea crud cu D. Langa, nepregătindu-l, pentru emoţiunea că-l aştepta la Iaşĭ, după cum îl pregătise pe D-sa bine-voitoriĭ D-sale amicĭ.

* * *

Primirea făcută D-luĭ Aslan se consideră ca o manifestaţie antisemită, dar şi ca o manifestaţie în contra D-luĭ Langa. Primarul Iaşilor, amărît de atâtea şi atâtea decepţiĭ, e hotărît, zice-se, irevocabil să demisioneze.

Lucrul n'ar fi cu neputinţă.

* * *

Dar să lăsăm pentru astă-zĭ noutăţile politice.

Douĕ serĭ consecutive, Sâmbătă şi Dumineca, *Societatea pentru învĕţătura poporuluĭ român* în unire cu *Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor* a dat nişte splendide serate veneţiane în grădina Copou. S'a petrecut destul de bine, căcĭ distracţiĭ, mila Domnuluĭ, aŭ fost de ajuns... numaĭ *poporul român* nu cred să se resimtă mult de aceste vesele petrecerĭ, conduse de D. Andreĭ Vizanti, preşedintele numiteĭ Societăţĭ.

* * *

In Iaşĭ aŭ luat doliŭ în urma morţeĭ luĭ Mihail Kogălniceanu Clubul naţional-liberal, Clubul radical, Mitropolia şi o sumă de magaziĭ şi case private.

Rĕmăşiţele mortuare ale mareluĭ om sunt aşteptate la Iaşĭ Sâmbătă.

Vĕ voiŭ comunica într'o corespondenţă viitoare amănuntele tristeĭ ceremoniĭ a înmormântăreĭ.

* * *

Dumineca trecută s'a deschis stagiunea băilor de Unghenĭ, numit pe la noĭ în glumă *Unghenisbad*. Cu toată reclama ce s'a făcut prin unele gazete, nicĭ o pregătire, nicĭ o comoditate pentru vizitatorĭ nu se găseşte, — nicĭ chiar cabina!

E de mirare atâta neglijenţă, atâta nepăsare, atâta lipsă de iniţiativă.

De anĭ întregĭ o bună parte a populaţiuneĭ noastre, căreia nu-ĭ permit mijloacele să se ducă la băĭ maĭ îndepărtate se rĕcoreşte în apa Prutuluĭ de zăduhul zilelor luĭ Iunie şi Iulie. In unele zile se îngrămădesc în Unghenĭ 4—5 miĭ de oamenĭ din Iaşĭ... Şi cu toate aceste nimenĭ nu se găseşte ca, în interesul sĕŭ maĭ întâiŭ şi apoĭ în interesul publiculuĭ, să facă un otel cu câte-va odăĭ, un numĕr de cabine, etc. — Şi dacă nu se găsesc privaţĭ carĭ să facă aceasta, de ce nu face comuna Unghenĭ? De ce nu împrumută ea o sumă oare-care pentru acest sfîrşit? — N'ar fi de sigur banĭ maĭ bine întrebuinţaţĭ şi capital maĭ cu profit plasat de cât acesta. Provocăm comuna Unghenĭ şi pe D. sub-prefect Farra. Să vedem ce vor face.

* * *

Evenimentul cel maĭ însemnat pentru oraşul nostru, în aceste momente, e moartea mareluĭ om de Stat *Mihail Cogălniceanu.*

Aŭ luat doliŭ: Clubul radical, clubul naţional-liberal, tipografia Petru C. Popovicĭ, unde se tipăresc ziarele *Drapelul şi Uniunea Liberală*, Muzeul, Librăria Fraţilor Şaraga; asemenea s'aŭ îmbrăcat în negru ceĭ şapte stîlpĭ uriaşĭ din faţa altaruluĭ bisericeĭ metropolitane etc.

Corpul mareluĭ defunct va fi adus în Iaşĭ Sâmbătă 29 Iunie. Un comitet, compus din maĭ toţĭ reprezentanţiĭ Ieşenĭ, maĭ mulţĭ profesorĭ universitarĭ, reprezentanţiĭ diferitelor autorităţĭ şi instituţiĭ, cum şi un numĕr însemnat de cetăţenĭ distinşĭ, va întîmpina corpul luĭ Mihail Kogălniceanu la fruntaria ţăreĭ despre Bucovina, anume la Burdujenĭ, pe unde va fi adus.

Un numĕr însemnat de coroane, care vor fi depuse pe mormântul luĭ Kogălniceanu, se află expuse la vitrinele diferitelor magaziĭ principale.

La gară corpul ilustruluĭ defunct va fi întâmpinat de toate autorităţile civile şi militare, cum şi de un mare numĕr de cetăţenĭ.

Mâine, cel mult poimâne, va apărea programul tristeĭ ceremoniĭ.

Studenţiĭ universitarĭ vor eşi înainte la gară, — şi unul din eĭ va rosti o cuvêntare. Apoĭ toţĭ vor înconjura carul funebru, care va transporta rĕmăşiţele mortuare la *vechea Mitropolie*, unde s'a pregătit un catafalc.

Inmormêntarea se va face Duminică 30 Iunie la cimitirul „Eternitatea“.

Vĕ voiŭ comunica, zi cu zi, amănuntele ce voiŭ afla în privinţa acesteĭ triste ceremoniĭ, iar în ziua înmormântăreĭ vĕ voiŭ trimete o dare de seamă detailată.

O observaţiune avem de făcut deocamdată „Societăţeĭ pentru Invĕţătura poporuluĭ Român“.

Ca să-'şĭ sporească fondurile ea a organisat o serie de serbărĭ veneţiane-populare la grădina Cupou. Din lăcomie orĭ din alte calcule, comitetul numiteĭ societăţeĭ a anunţat serbarea şi pentru ziua de 30 Iunie, când se va face înmormântarea luĭ Mihail Kogălniceanu.

Cum am spus-o şi în o altă corespondenţă, nu ştiŭ care sunt marile isprave ale Societăţeĭ pentru învĕţătura poporuluĭ român. Ceea-ce toată lumea ştie însă, că viaţa luĭ Mihail Kogălniceanu e strâns legată de viaţa şi desvoltarea poporuluĭ român; ceea-ce toată lumea va înţelege de asemenea este că o serbare, fie şi veneţiană, dată de o societate pentru învĕţătura poporuluĭ român, în aceeaşĭ zi cu înmormêntarea omuluĭ care 'şĭ-a sacrificat întreaga viaţă, pentru luminarea acestuĭ popor şi pentru îmbunătăţirea condiţiunilor luĭ de existenţă, *este o ruşine şi o impietate.*

Iassiensis.

GREVELE

Numĕrul greviştilor a scăzut, el este azĭ de 10,000, adică a treia parte din numĕrul lucrătorilor basinuluĭ.

Un atentat cu dinamită s'a făcut noaptea trecută în contra caseĭ Directoruluĭ la Farciennes; marĭ stricăciunĭ s'aŭ causat. Autorul este necunoscut încă.

PARIS, 26 Iunie. — Numĕrul greviştilor din atelierele companieĭ drumurilor de fer din Orleans se măreşte; 350 de camionerĭ aĭ companieĭ s'aŭ pus de asemenea în grevă.

PREUMBLARILE MONARCHILOR

WILHELM II AL GERMANIEI

LONDRA, 26 Iunie. — In urma timpuluĭ urât Impăratul nu a asistat la serbările pe Tamisa; el s'a întors direct de la Cumberlandeloge la palat, unde o cină strălucită de 140 tacâmurĭ a avut loc, Regina avea la dreapta sa pe Impăratul şi la stânga pe Impărăteasă.

Printre invitaţiĭ se găsiaŭ lordul şi lady Salisbury, contele Deym, ambasadorul Austrieĭ şi contesa Deym, D-l de Staal ambasadorul Rusieĭ. Prinţul de Galles a ridicat după dorinţa Regineĭ un toast în sănătatea perecheĭ imperiale; Impăratul a băut în sănatatea Regineĭ.

NICHITA

CATTARO, 26 Iunie. — Prinţul Nicolae şi prinţul moştenitor din Muntenegru s'aŭ îmbarcat erĭ la Triest pe corabia de resbel pusă la dispoziţia lor de guvernul austro-ungar.

MOŞTENITORI TRONULUI GRECIEI

MUNICH, 26 Iunie. — Prinţul şi principesa, moştenitorĭ aĭ Grecieĭ, aŭ sosit în timpul dimineţeĭ venind din Francfort; eĭ aŭ dejunat la gară; aŭ plecat din noŭ la 11 ore şi 50 m. la Brindisi.

ALEXANDRU AL SERBIEI

VIENA, 26 Iunie. — După *Fremdenblatt* regenţa sêrbească a făcut să se ceară Impăratuluĭ dacă primeşte vizita Regeluĭ Alexandru la 10 August; rĕspunsul a fost foarte amical. Vizita se va face la Ischl, unde va sta Impăratul la această epocă. D-niĭ Risticĭ şi Pasicĭ vor însoţi pe Regele.

BELGRAD, 26 Iunie. — D. Persiani, ministru şi colonelul Taubes, ataşaţĭ militarĭ ruşĭ aŭ primit ordinul de a însoţĭ pe Regele Alexandru în călătoria sa în Rusia.

SULTANUL DIN ZANZIBAR!

LONDRA, 26 Iunie. — Se află că un accident de trăsură s'a întâmplat Sultanuluĭ din Zanzibar. Caiĭ trăsureĭ s'aŭ speriat de salvele de tunurĭ trase în onoarea Sultanuluĭ, care eşea de la serbarea inaugurăreĭ institutuluĭ Cooper. Sultanul a sărit din trăsură şi şi-a făcut lesiunĭ la cap şi la picioare.

Bătaia și tortura în Armată*)

VII

Ziarul *Lupta*, care ca și *Adevĕrul*, s'a distins încă de la apariţiunea sa în tot-d'auna prin o atitudine demnă în chestiunea tortureĭ și a bătăeĭ în armată, și prin energia și curajul cu care a înfierat aceste sălbătăciĭ militariste, a publicat un important articol (în No. de la 3 Ianuarie anul acesta) unde explică cauzele psichologice ale bătăeĭ în armată.

Metoda a fost nimerită, căcĭ dacă cunoștĭ cauzele știĭ unde trebue să lovești.

Printre cauzele bătăeĭ în armată se aduc douĕ în acel articol:

1) Bătaia practicată ca sistem educativ;
2) Expanziunea unor naturĭ brutale.

Iată ce zice despre întâiul sistem: „Bătaia ca sistem este mult maĭ refractară „la progresele cultureĭ și ale civilizaţieĭ „de cât bătaia produsul furieĭ momentane „a individuluĭ. Nu mi s'a întâmplat să „vĕd un om care să nu se căiască și să „nu'ĭ fie rușine după ce s'a dedat la un „act brutal sub imperiul mânieĭ. Din contra, nu am vĕzut nicĭ un om care crezênd în eficacitatea bătăeĭ ca sistem educativ, disciplinar, etc., să se căiască „de torturile ce a aplicat saŭ a ordonat „să se aplice. Din contra, pe urmă ca și „înaintea actuluĭ brutal, partizaniĭ bătăeĭ „aŭ susţinut că este absolut necesitate."

Și maĭ departe: „cunoștĭ pe cutare ofiţer personal, el este amabilitatea și delicateţa în persoană, se înduioșază de „cel maĭ mic lucru, plânge la melodrame. „De-odată auzĭ că acel ofiţer a comis la „cazarmă un act de o mare cruzime, că „a ordonat maltratarea oribilă a unuĭ soldat. Ceĭ maĭ mulţĭ se miră și zic; cum „se poate ca un om așa de blând și de „amabil să comită asemenea barbariĭ?... „Explicaţiunea este naturală, delicatul și „afemeiatul cutare crede în eficacitatea „bătăeĭ și o practică, cum ar practica un „medic cine știe ce medicament energic „și drastic."

Decĭ, cum vedem, bătaia este considerată ca mijloc pedagogic de corecţiune. E drept, așa este socotită bătaia, și am auzit pe mulţĭ justificând'o și arătând rezultatele satisfăcătoare produse!... Să știe cât de obișnuită este fraza: „nu se poate armată fără bătae." Aceste douĕ noţiunĭ „armata" și „bătaia" sunt pronunţate odată ca inseparabile, ca neputând una subsista fără alta. Raţionamentul acesta se potrivește întocmaĭ ca al acelora carĭ spuneaŭ că nu se poate societate fără robie. Iată că societatea s'a schimbat și trăește fără robia antică. Tot așa și cu bătaia, se va duce și această plagă rușinoasă, împreună cu condiţiile care-ĭ daŭ naștere.

E ridicul dar și trist tot odată să auzĭ pe partizaniĭ bătăeĭ când îţĭ vorbesc de ea ca de un mijloc pedagogic. Oamenĭ carĭ în viaţa lor n'aŭ cetit o carte de pedagogie, oamenĭ carĭ nicĭ nu știŭ cum este măcar constituţia fizică a omuluĭ, oamenĭ carĭ dacă i-aĭ apuca din scurt nu ţi-ar putea explica nicĭ cuvêntul „pedagogic," acești oamenĭ vorbesc de bătae ca de un mijloc pedagogic!! Dar pentru D-zeŭ, e rușine D-lor pedagogĭ bătăușĭ. Aţĭ încercat măcar odată a explica bunătăţile bătăeĭ? Știţĭ bine că nu se poate.

Și cine se dedă la bătăĭ și la sĕlbătăciĭ? Ofiţerimea noastră, (în majoritate incultă) și toată sergenţimea ignorantă, care nicĭ idee n'are măcar de *om*, iar în armată se transformă în savanţĭ, în marĭ pedagogĭ și psihologĭ și știŭ eĭ bine că nu se poate fără bătae? E serios aceasta?

De sigur că o cultură maĭ știinţifică despre om, despre morală, despre societate ar împedeca poate pe mulţĭ ofiţerĭ a se maĭ deda la asemenea acte. Căcĭ, în școalele noastre militare se caută de ordinar maĭ mult știinţĭ carĭ n'aŭ nimica a face cu pedagogia, sociologia și morala; maĭ numaĭ o frunzăreală pentru ca tênărul X să poată purta sabia și să primească salariul „carieră sigură..."

Iată acum ce zice *Lupta* și despre a doua cauză: „Este drept de a spune că „mulţĭ din ofiţeriĭ noștri când se dedaŭ „la acte brutale nu o fac din spirit de „sistemă ci din exploziĭ barbare a unor „naturĭ inculte saŭ culte numaĭ la suprafaţă. Mulţĭ avênd noţiunĭ foarte grosolane asupra roluluĭ armateĭ, asupra ceea „ce este un militar, comit tot felul de „brutalităţĭ, de multe orĭ stupide, din fanfaronadă, din un fel de sentiment prost „de îngâmfeală, din un soiŭ de seducţie „grosieră a zăngănituluĭ săbieĭ, a zornăituluĭ pintenilor și a străluciriĭ firelor „de pe eĭ. In tot cazul, foarte adese orĭ „deosebite cauze se confundă așa că „multe acte brutale ale ofiţerilor noștri „nu le poţĭ lămurit atribui cutăruĭ sentiment saŭ cutăriĭ preocupărĭ."

Foarte drept și adevĕrat. Maĭ în tot-d'auna ignoranţa grosolană, fanfaronada proastă, grandomania neexplicată, expanziunea naturelor brutale sunt cauzele bătăeĭ în armată. Dar aceste nu sunt totul. Pe lângă cauzele observate așa de bine de confratele nostru maĭ sunt încă. Vom enumera încă douĕ carĭ ni se par iarășĭ naturale la ofiţerimea noastră.

Mulţĭ bat fiind-că aŭ ocazie de a căpăta o satisfacţie momentană, imediată, o *rezbunare* imediată. Căcĭ, orĭ ce pedeapsă, închisoarea, consignarea în cazarmă are efecte maĭ tărzielnice. Dar așa aplicând imediat o bătae este satisfăcut, a vĕzut suferinţa manifestată de victimă.

Insă această impacienţă și căpătarea imediată a orĭ ce, se potrivește minunat cu instinctele omuluĭ primitiv.

Din contra la omul civilizat raţiunea ea locul expanziuneĭ momentane și de multe orĭ nejustificate.

Bătaia este suferinţa fizică și morală a victimeĭ, este mulţămirea egoismuluĭ brutal și animal că în fine graţie firelor de pe dênsul, ofiţerul nostru, are un rob supus, și pe de altă parte este exemplul ce dă celor-l'alţĭ camarazĭ, întovărășiţĭ de o spaimă neauzită că „mâne" poate le vine rêndul.

Această stare psihologică a celor-l'alţĭ soldaţĭ care se așteaptă a fi loviţĭ din moment în moment este grozavă. Aŭ o spaimă de nedescris care nu ș'o maĭ pot alunga din minte. Ea veșnic planează înaintea ochilor lor,—ameninţătoare!

De aceia toată purtarea lor devine echivocă, zăpăcită, și prin asta dă motive de a fi brutalizaţĭ.

Altă cauză care face de se practică bătaia este că mulţime bat din voluptate, din un fel de plăcere bestială de a bate. Plăcerea produsă asupra acestor indivizĭ când bat este identică cu acea a beţieĭ, a desfrânăreĭ sexuale. Simţurile lor stricate găsesc aţîţărĭ nervoase prin bătae.

Am vĕzut pe mulţĭ care sunt mulţumiţĭ când găsesc ocaziune de a bate. Atuncĭ faţa li se înviorează, ochiĭ sclipesc scânteietorĭ, întreg corpul este iritat și apoĭ încep operaţia bătăeĭ cum ar începe un valţ nebunesc, o beţie, o desfrânare.

Cauzele la rêndul lor care maĭ cu samă produc asemenea voluptăţĭ și plăcerĭ în bătae sunt multe și nu le este locul ale discuta acĭ.

Eduard Dioghenide

*) Vezĭ No. 844, 847, 862, 864, 865 și 867 din 2, 5, 22, 23 24 și 26 Iunie

OVREI IN PALESTINA

CONSTANTINOPOL, 26 Iunie. — Contrariul asertiunilor ziaruluĭ *Jewisch Chronicle* care anunţă că în fie-care sĕptămână sosesc la Ierusalem numeroase familiĭ ovreeștĭ și că foamea bân ue printre ele, guvernul otoman nu permite debarcarea la Iafa și la Beyruth de cât ovreilor carĭ se duc în pelerinagiŭ la Ierusalem și pentru un timp determinat de autorităţĭ.

LONDRA, 26 Iunie. — *Times* anunţă că Rusia a decis să încurajeze proiectul baronuluĭ Hirsch, pentru emigrarea ovreilor în republica Argentina, în Siria și în Asia mică.

CRONICA

REVOLVERELE

Altă dată feudalii
Purtaŭ spada, cu mister;
Noi românii, azi, maĭ groaznici,
Purtăm câte-un revolver.

—x—

Te sfădeşti cu un prieten,
Şi din ceasul efemer
Al asesteĭ vrăjbi,.. de grabă
Cumpără-ţi un revolver.

—x—

Un bărbat citeşte ziua
O nuvelă de-adulter;
Seara când să'ntoarce-acasă
E'nsoţit de-un revolver.

—x—

Deputatul X. acuză
Un guvern cu graiŭ de fier,
Dar în buzunar stă gata
Elocventul revolver.

—x—

La şose faci o plimbare,
Privind visător spre cer;
Insă drept amic cu tine
Ai un straşnic revolver.

—x—

Dacă scrii la o gazetă,
Ştii, cu sare şi piper,
Spre a'ţi apĕra condeiul
Trebuie şi-un revolver.

—x—

Triste vremurĭ!.. Eŭ, prietenĭ,
Vĕ profetisez şi spun,
Că'n curând o să ajungem
Să purtăm câte un...... tun!

TRADEM.

INFORMAŢIUNI

In dimineaţa zileĭ de 25 a. c., orașul Iașĭ era deșteptat de sgomotul trompetelor, duruitul sacalelor pompierilor ce alergaŭ la incendiul din strada Veche. Casele luĭ Mochi Bulgarul cu toate atenansele și cele-l'alte ziduri lipite de acea casă eraŭ deja în flacărĭ. Ca de obiceiŭ pompieriĭ aŭ sosit cu treĭ ore maĭ târziŭ. Către seară abea s'a început a se potoli focul. Mobilierul întreg al locatarilor din al doilea etaj a fost cu totul distrus. Mărfurile a fost maĭ toate scăpate de lăcomia incendiuluĭ, acest dușman al avereĭ.

—✠—

Funcţionariĭ telegrafo-poștalĭ pregătesc o cunună prea frumoasă de laurĭ pentru a fi depusă pe mormântul luĭ Kogălniceanu.

Oficiantul I. Niculescu, dirigintele officiuluĭ a esecutat cu această ocazie o fotografie a ilustruluĭ protector al telegrafelor înconjurată de maĭ multe devize și date între care și *luarea poștelor internaţionale din mâinele streinilor*.

—✠—

D-niĭ judecătoriĭ de instrucţie Maxim, H. Catargiu și Stătescu, aŭ obţinut concediŭ cu începere de la 1 Iulie, rĕmâind ca judecătorĭ în capitală D-niĭ Tătăranu și Zamfirescu.

—✠—

S'a împărţit parchetuluĭ din capitală un proiect de modificarea maĭ multor articole din procedura penală.

Prin acest proiect se introduce *reabilitarea* care până acum era prevĕzută numaĭ pentru bancrută.

Tot în acest proiect se propune și modificarea regimuluĭ penitenciar.

—✠—

Intrebăm pe D. Director al Telegrafelor și poștelor pentru ce oficiul din T.-Ocna refuză de a maĭ primi mesegeriĭ de la 10 a. m. în sus?

Această dispositiune e cu atât maĭ absurdă cu cât acest oficiu dispune încă de trenul de 11 oare noapte — tren ce se găsește în legătură su acceleratele și cu care decĭ expediţiunea s'ar putea face.

Dacă această dispoziţiune ie din spiritul D-luĭ Pastia dirigintele oficiuluĭ din T.-Ocna atuncĭ rugăm pe D. Colonel Gorjan de a pune în vederea acestuĭ oficiŭ ca mesageriile să fie primite până la ora 4 p. m. și a se espedia cu ultimul tren.

—✠—

Urmĕtoarele numirĭ și înaintărĭ s'a făcut în administraţia Eforieĭ Spitalelor civile.

D-l Alexandru Lizureanu s'a numit inginer hotarnic, post creat acum prin noul buget.

D. I. Niculescu s'a numit șef al serviciuluĭ contencios, iar în locul D-luĭ Niculescu s'a numit avocat D-nul I. Panaitescu.

D-l Alexandru Gălășescu actual șef de biuroŭ clasa II s'a numit șef de biuroŭ clasa I, post creat din noŭ și D. Alexandru Zotu, actual șef de biuroŭ clasa II s'a numit șef de biuroŭ cl. I.

—✠—

Directoarele școalelor profesională și centrală aŭ delegat pe D-na Hortensia Racoviţă, directoarea externatuluĭ No. 2, ca să ţină discursul de deschidere la solemnitatea împărţireĭ premiilor.

—✠—

Anunţăm cu multă plăcere căsătoria D-luĭ Vasile Al. Manoliu cu D-șoara Eleonora Gh. Dimache.

Felicitările noastre.

—✠—

D. V. G. Munteanu Directorul staţiuneĭ agronomice și al scoaleĭ centrale de agricultură și silvicultură de Herestreŭ, a publicat într'o broșură un prea interesant *studiŭ asupra terenuluĭ Arabil din Câmpia Romanieĭ*, lucrare asupra căreia atragem atenţiunea cititorilor noștri agricultorĭ.

—✠—

Distribuirea premiilor la „Azilul Elena-Doamna" va avea loc mâine Vinerĭ 28 curent ora 9 a. m.

—✠—

Camera aseară a votat Bugetul cultelor până la capitolul XIII.

—✠—

Comitetul societăţeĭ studenţilor în Teologie, în întrunirea ce a ţinut la 22 ale curenteĭ, societatea a ales cu unanimitatea voturilor pe D-niĭ Platon Ciosu, D. C. Popescu, A. Mușetescu și V. Mateescu care să reprezinte Facultatea Teologică în comitetul ce se va forma pentru confederaţiunea balcanică.

—✠—

In sesiunea de Iunie 1891 în faţa comisiuneĭ instituite la 16 curent pentru examenul de licenţă în matematică aŭ reușit D. G. Milloteanu, ajutorul de casier central în serviciul timbruluĭ Ministeruluĭ de Finance, Maniu profesor și Zamfirescu asemenea profesor.

—✠—

Se zice că D-niĭ V. Leca, Popovicĭ și Gherghel vor fi trimișĭ înaintea Curţeĭ cu juraţĭ.

—✠—

D. Dr. Fotino, primarul orașuluĭ Zimnicea, a renunţat la salariul ce i se cuvine ca primar, cu scopul ca acest salariŭ să fie întrebuinţat la înfrumuseţarea orașuluĭ.

—✠—

La Teatru *Dacia* a sosit trupa de piticĭ carĭ vor începe reprezentaţiele lor la 30 Iunie.

Prima reprezentaţie va fi cu *Mikado*, operetă în 2 acte. Trupa e compusă din 40 de piticĭ.

—✠—

UN POTOP

In ziua de 13 Iunie a. c., căzênd pe teritoriile comunelor Zorlenĭ-Popenĭ și Fruntișenĭ, din jueeţul Tutova, ploaie torenţială însoţită de furtună și piatră în mărimea nucilor, care s'a așezat în grosime ca 25 centimetri; această ploaie în scurtul timp cât a durat a distrus cu desăvîrșire cea maĭ mare parte din semĕnăturile locuitorilor, viile, grădinile, zarzavaturile, acoperișurĭ de case și hambare, a stricat giamurĭ de pe la case, a distrus drumurile, gardurile de ţarină, a dărîmat bordee, păreţĭ de pe la case și a omorît păsărĭ. Estimaţia pagubelor causate nu se poate cunoaște cu precisiune până acum in ce privește pentru comuna Zorlenĭ; iar pentru comuna Popenĭ, acolo aŭ fost distruse ca 65 fălcĭ grâŭ de toamnă ale D-luĭ A. S. Calai, care s'a evaluat la 13.000 leĭ, osebit ca 20 fălcĭ popușoĭ, care însă se crede că se va îndrepta și pentru comuna Fruntișenĭ, unde a stricat în 45 fălcĭ popușoĭ și 30 fălcĭ orz, ale D-luĭ Leonida Mihălceanu.

GUY DE MAUPASSANT

PORTRETU

Iată pe Milial! zise cine-va ce trecea pe lângă mine.

Mĕ uitam la omul al căruĭ nume se pronunţase, căcĭ de mult aveam plăcere de a cunoaște pe acel Don Juan.

El nu maĭ era tînĕr. Cu pĕrul cenușiŭ, de un cenușiŭ închis, semâna puţin cu acele bonete de pĕr care le purtaŭ altă-dată câte-va popoare ale Norduluĭ și barba sa fină, destul de lungă, și care cădea pe pieptul sĕŭ avea aerul uneĭ blănĭ. El vorbea cu o femee, aplecat spre ea, vorbindu-ĭ încet, privind'o cu ochiul sĕŭ dulce și lingușitor.

Cunoaștem toată viaţa sa. Știam că era iubit de multe orĭ; și acolo unde numele sĕŭ era amestecat, multe drame aŭ avut loc. Se vorbea despre el ca de un om foarte seductor. Dacă întrebam femeile care îl cunoșteaŭ, de unde îĭ vine această putere, ele îmĭ rĕspundeaŭ tot-dea-una după ce se gândeaŭ puţin:

— Nu știŭ... aceasta este farmecul.

Intr'adevĕr, el nu era frumos, el nu poseda nimic deosebit spre a putea câștiga lesne inima uneĭ femeĭ. Mĕ întrebam cu oare care interes, în ce constă seducţiunea sa. In spirit?... N'am auzit nicĭ odată să mi se citeze cuvintele luĭ, saŭ să mi se laude inteligenţa sa!.. In privire?... Poate.... Saŭ în voce?..., Un prieten tocmaĭ trecea, Il întrebaiŭ;

FOIŢA ZIARULUI „ADEVĔRUL"

(165)

CHARLES MEROUVEL

MORŢI ȘI VII

X

Judecata luĭ Dumnezeŭ

Amĕndoĭ adversariĭ eraŭ bravĭ.

In 30 minute, a fost două repaose.

Două zecĭ de minute sunt scurte pentru ceĭ obișnuiţĭ cu petrecerile; două zecĭ de minute trec ca o umbră pentru amoreziĭ perduţĭ în extazele divine a fericireĭ; dar când aĭ moartea în faţă, și când știĭ că sabia saŭ floreta te străpunge, atuncĭ douĕ zecĭ de minute par secole.

La a treia repriză, Vaunoise tot deauna corect, dar sumbru, cu sudoarea pe frunte, s'a simţit pierdut.

Mușchiĭ seĭ slăbeaŭ de osteneală, tâmplele sale băteaŭ; luminĭ scânteetoare îĭ orbeaŭ ochiĭ săĭ.

Incercă o lovitură supremă. Se precipită ca un taur furios, cu sabia înainte cu riscul de a se înmormânţa singur.

Mișcarea era așa de suprinzătoare din partea unuĭ trăgător ca dînsul, în cât Dambert se înșelă.

Prin un salt într'o parte evita moartea, dar sabia Conteluĭ se prinse de braţul luĭ Dambert.

Aceste tentative însă eraŭ zadarnice. Sângele înroși cămașa luĭ Dambert.

— Sînteţĭ rănit, zise Vaunoise, lepădând arma sa.

— Nu știu nemic. In gardă, D-le!

Și îndată, atăcând el însușĭ pentru întâia oară apăsă pe Conte cu o vigoare de necrezut și îl uimi prin un șir de pașĭ trăznitorĭ.

Vaunoise prostit, zăpăcit, condus de o voinţă inflexibilă, se găsi în faţa soareluĭ cu razele care îĭ cădeaŭ în ochĭ.

Dambert dădu repede într'o parte sabia luĭ Vaunoise se apără și-ĭ băgă sabia sa în piept.

Arma intrată până în gardă, rĕmase în trup.

Contele stătu două momente, ca un copac tăiat și care încă nu știe unde va cădea și imediat căzu cu faţa la pămînt.

Campayrol înainta.

— L'aţĭ ucis.

— Așa cred și eŭ riposta cu răceală Dambert.

— O frumoasă lovitură; sângele luĭ Crist! făcu un Navarez.

In acelaș timp, un sunet prelungit, al unuĭ bucium, venea din adîncimile văeĭ prin care Ribas și cele două femeĭ se scoborîse pentru a câștiga frontiera.

Era un signal.

Câţĭ-va dintre aĭ lor contrabandiștĭ eraŭ în pericol și vameșiĭ veneaŭ să facă percheziţiĭ la căsuţa lor.

Două minute maĭ târziŭ Dambert și negrul sĕŭ se eclipsase.

Nu remăsese pe teren de cât Campayrol și omul sĕŭ.

— Domnule, zise Savin stăpînuluĭ săŭ, știinţa voastră nu este bună, haidem.

Contele nu maĭ trăia.

El zăcea la picioarele Calvaruluĭ cu sabia în piept.

Lama a trebuit să-ĭ străpungă inima.

Savin avea dreptate.

Orĭ ce tentativă ar fi fost superfluă.

Majorul, cu capul plecat se îndreptă către cârciumă.

Când intră, Georges Dambert se pansase el însușĭ cu ajutorul luĭ Pepe.

— Nu vĕ trebue serviciile mele? întrebă Doctorul.

— Mi-aţĭ dat tot ce puteam aștepta de la d-v. Mulţumesc și rugaţĭ pe D-zeŭ să nu vĕ pue pe drumul meŭ.

Majorul n'avea epiderma sensibilă.

— Mĕ pornesc la drum zise Georges Dambert. Trebue a regula compturile noastre.

— Dar rana voastră? observă Campayrol.

— Nemic.

Făcu un semn.

Pepe deschise o tașcă care o avea sub haine.

— Plătește poruncĭ stăpânul.

Și adresându-se Majoruluĭ.

— Luaţĭ, domnule: Iată banĭ pe care nuĭ regret.

Negrul aruncă pe masă treĭ pachete de bilete de bancă.

Campayrol primblă o privire dispreţuitoare împrejurul caseĭ afumate.

— Un mandat ar fi fost maĭ bun.

— Piaţa noastră este din acele care face și care nu semnează replică Dambert. Mi aţĭ dat omul vĕ plătesc banĭ pe șină. Sîntem chit. E așa?

— Ah; sunteţĭ un om de cuvênt!

— Și acum adio.

— Plecaţĭ?

— Chiar acum.

— Fără mine?

— Nu mergem pe acelaș drum.

— Dar un călăuz.

— Poţĭ și fără dînsul.

— Și contele? Ce va deveni?

— Nu este amicul vostru? zise cu amărăciune Dambert.

Majorul Campayrol îșĭ mușcă buzele.

Două îl încurcaŭ: cadavrul de la picioarele Calvaruluĭ și averea sa care se ţinea de dînsul.

Dar trebuia să se resigneze.

Caiĭ luĭ Georges Dambert și a luĭ Pepe eraŭ deja la poartă, ţinuţĭ de negru.

— Adio, major zise stăpînul.

— Adio, suspina Campayrol.

Dambert după ce dădu bacșișurĭ la slugĭ se porni.

XII

Bogăţii genante

Georges Dambert îșĭ ţinuse cuvîntul.

De acum înainte el renunţa la orĭ ce rezbunare contra luĭ Campayrol.

Cu toată rana sa care-l făcea să sufere așa de tare, el era radios și nu se maĭ gîndi la ură.

Dar Pepe nu uitase cuvîntul stăpînuluĭ sĕŭ arătându-ĭ la Tilleuls pe Campayrol care se depărta și pe care îl denunţa ca cel din urmă dintre mizerabilĭ

Pepe vorbisă cu Estagnou.

Adecă numaĭ două vorbe a fost de ajuns ca să se înţeleagă cu ciobanul.

Arătându-ĭ la rîndul sĕŭ majorul care strângea baniĭ, preţul trădăreĭ, zise.

— Dânsul, e reul, ticălosul.

Estagnou clipi din ochĭ și nu rĕspunse.

Indată Georges Dambert și negrul se înfundară prin locurile de pe lângă han și nu rĕmase în casă de cît Savin, Majorul, slugile și Estagnou.

Din momentul în care încasase baniĭ Campayrol deja turburat de spectacolul la care el asista ear sforţările sale de așĭ face rolul sĕŭ, îl făceaŭ impacient, și trist.

(Va urma)

— Tu cunoştĭ pe D. Milail ?
— Da.
— Recomandă-ne unul altuia.

Un minut dupe aceea, vorbeam deja foarte amical cu el. Ceea-ce el spunea era drept, plăcut la auz, fără a conţine ceva deosebit. Vocea într'adevĕr era frumoasă, dulce, linguşitoare, musicală; dar auzisem altele maĭ plăcute şi maĭ mişcătoare. Il ascultam cu mare plăcere, priveam la buzele luĭ cum ar privi cine-va curgênd un isvor.

Abia îl cunoşteam de un sfert de oră, şi mi se părea că toate calităţile luĭ 'mĭ eraŭ cunoscute: figura sa, gesturile sale, vocea sa, ideile sale.

De o-dată, dupe câte-va minute de conversaţiune, el mi se părea foarte intim. Intre noĭ toate părţile eraŭ deschise, şi dacă el ar fi pretins, 'ĭ aş fi încredinţat toate secretele mele, care de obiceiŭ nu se comunică de cât celor maĭ vechĭ prietenĭ.

In sfârşit, dupe o jumĕtate de ceas ne despărţiram, promiţêndu-vĕ a ne revedea cât se va putea de des, dêndu-mĭ adresa luĭ dupe ce mĕ invită la un dejun pentru a treia zi.

De oare-ce însă uitasem ora, am ajuns prea de vreme; el nu era încă acasă. Un servitor foarte corect şi mut deschise 'naintea mea un salon frumos, puţin cam întunecat, dar foarte ales. Mĕ simţeam acolo dupe placul meŭ, ca şi la mine acasă. De câte orĭ am observat influenţa odăilor dupe caracter şi dupe spirit! Sunt unele apartamente carĭ te întristează, fie ele cât de frumos decorate; iar altele carĭ te înveselesc fie ele cât de întunecate. Ochiul nostru ca şi inima noastră, are duşmănia şi amorul, de care nu ne înştiinţează şi pe noĭ, şi pe care el le impune capriciul nostru în secret şi pe furiş. Armonia mobilelor, a zidurilor, stilul lor împreună, produc un efect instantaneŭ asupra natureĭ noastre intelectuale precum aerul pădurilor, al măreĭ saŭ al munţilor, modifică natura noastră fizică.

Mĕ aşezam p'un fotoliu, acoperit cu mătase şi aşteptam. Apoĭ eŭ priviam. Nimic strălucitor în odaie, peste tot locul frumoase lucrurĭ, modeste, mobile simple şi rare, perdele de Orient, carĭ de sigur că nu aŭ fost cumpărate de la Luvru, ci din interiorul unuĭ harem, şi în faţa mea zăresc un portret de femee. Era un portret de mărime mijlocie, arătând numaĭ capul, talia şi mâinele carĭ ţineaŭ o carte. Ea era tânără, cu capul gol, surizând puţin cam trist. Era la ea acasă, şi singură. Da, ea era singură, fiind-că surâdea cum cine-va surâde gândindu-se retras la ceva trist şi dulce, şi nu cum surâde cine-va când e privită. Ea era aşa de singură, şi la ea acasă, că făcea golul în acest mare apartament, golul absolut. Ea îl locuia, ea îl umplea, ea îl anima singură; putea să intre acolo multă lume, ei toţĭ putea să vorbească, să râză, şi chiar să cânte: ea ar fi fost tot singură cu un surâs solidar.

Ea singură mĕ privea. Privirile eĭ cădeaŭ asupra mea, fără însă a mĕ vedea. Toate portretele ştiŭ că sunt admirate, şi ele respund din ochĭ, cu ochiĭ carĭ vĕd, carĭ gândesc, care ne urmăresc fără a ne părăsi, de la intrarea până la eşirea noastră din odaia în care ele locuesc.

Acest portret însă, nu mĕ vedea, nu vedea nimic, atât numaĭ că privirea luĭ a fost fixată asupra mea. Imĭ aminteam atuncĭ versurile surprinzătoare ale luĭ Beaudelaire;

Şi ochiĭ teĭ atrăgătorĭ ca aceia aĭ unuĭ portret.

Eĭ într'ndevĕr mĕ atrăgeaŭ, mĕ turburaŭ grozav, aceştĭ ochĭ zugrăviţĭ carĭ aŭ trăit odată, saŭ poate trăiaŭ încă.

Oh! ce farmec nemărginit! Aceştĭ ochĭ, aceştĭ ochĭ făcuţĭ numaĭ cu vârful penseleĭ, ascundeaŭ în eĭ misterul aceleia care exista încă saŭ nu maĭ există.

Uşa se deschise. D. Milial intră. El se scuză că a întârziat. Eŭ mĕ scuzam că am venit prea de vreme. Apoĭ îĭ ziseĭ:

— Pot oare să ştiŭ şi eŭ cine e această femee?

El rĕspunse:

— Este mama mea, moartă tânără de tot.

Atuncĭ am înţeles de unde provine neexplicabila seducţiune a acestuĭ om.

Armand

Absolvenţiĭ Şcoaleĭ de Bele-Arte

„De un timp încoa vedem că cererile ce se fac la ministerul de culte din partea absolvenţilor şcoaleĭ de Belle-Arte din Bucureştĭ n'aŭ de loc un rezultat bun, în cea ce priveşte admiterea ca suplinitoriĭ saŭ punerea la concurs a catedrelor de desemn şi caligrafie rĕmase vacante. Văzênd că nicĭ un D. deputat nu s'a sculat până în timpul de faţă să 'ntrebe pe onor. ministru vre odată:

Ce fac absolvenţiĭ acesteĭ şcolĭ care sunt lipsiţĭ de mijloace? dacă se numesc profesorĭ de catedre saŭ dacă se publică vre-o dată în Monitorul Oficial punerea la concurs a orĭ care catedră de desemn rămasă vacantă.

Maĭ bine de patru lunĭ de zile s'a dat la numitul minister o petiţiune din partea absolvenţilor acesteĭ şcolĭ, prin care ceru scoaterea la concurs a catedreĭ de desemn şi caligrafie de la Liceul Sf. Sava din Bucurescĭ, ce a devenit vacantă prin încetarea din viaţă a D-luĭ Basilie Ştefănescu, actualmente suplinită de un domn strein, aflat la această catedră prin recomandaţie.

Intrebăm pe onor. minstru cât şi pe consiliul permanent al acestuĭ minister: Cum rĕmâne şi se face cu numita catedră de nu se scoate la concurs? Saŭ, dupe cum se zice că se fac economiĭ bugetare nu publicĭ concursul făcênd lucrurile muşama, şi o păstrează pentru vr'un protejat?

Asemenea întrebăm de ce nu scoate catedrele rĕmase vacante la concurs de prin judeţe, care sunt suplinite de persoane incapabile şi fără titlurĭ, recomandate de directoriĭ de Gimnaziĭ; de ce nu scoate la concurs catedrele de cl. I divizionară de la gimnaziurile şi licee din capitală care actualmente sunt suplinite de un Strein-Neamţ.

Onor. ministru de culte, care s'a gândit maĭ mult să încurajeze streiniĭ precum face cu aceste catedre, lăsând pe tineriĭ studenţĭ românĭ să moară în mizerie, ar trebui să se gândească mult şi la cheltuelele ce se fac cu numita şcoală, căcĭ la ce bun atâtea cheltuelĭ ce se risipesc de anĭ întregĭ, daca tineriĭ ce aŭ terminat cursurile acesteĭ şcolĭ nu sunt încurajaţĭ, luându-le toate drepturile de carĭ trebuesc a se bucura.

Mare a fost până acum ticăloşia la logofeţia şcoalelor, dar sub Ghedem va ajunge de pomină!

HOLERA

VIENA, 26 Iunie — De oare-ce holera s'a declarat la Alep şi la Massuah, guvernul austriac a decretat o observare de 7 zile pentru corăbiile carĭ vin din golful Alexandreţa şi din Marea Roşie.

D. Fleva şi Pake

D. N. Fleva a anunţat ierĭ guvernuluĭ următoarea interpelare:

Am onoare a interpela pe D-niĭ miniştriĭ de interne şi justiţie asupra moduluĭ cum Primăria Capitaleĭ întrebuinţează puterea şi autoritatea ce'ĭ sunt încredinţate, asupra ilegalităţilor şi abuzurilor ce se comit, şi asupra sistemuluĭ de favoritism şi persecuţiunĭ, sistem care compromite interesul şi averea publică a comuneĭ şi loveşte în drepturile cetăţenilor.

Şi în special:

a) Asupra abuzuluĭ ce se face cu regulamentele comunale pentru construcţiunĭ şi reparaţiunĭ, — abuz care, în afacerea primăreĭ cu Eftimiu, a mers până a se viola domiciliul cetăţenilor şi respectul cuvenit hotărîrilor judecătoreştĭ, la a căror esecuţiune primăria s'a opus, isgonind cu forţa pe portăreiĭ şi procuroriĭ tribunaluluĭ.

b) Asupra abusuluĭ ce se face cu urmărirea contrabandelor, tolerându-se adevĕraţiĭ contrabandiştĭ, carĭ s'aŭ dovedit a fi chiar printre agenţiĭ comunalĭ, saŭ înţeleşĭ cu dînşiĭ — pe când se urmăresc cetăţenĭ nevinovaţĭ cărora li se confiscă averea, contra legeĭ, — abus care, în afacerea Barbu Ionescu, a mers până a se aplica legea contrabandelor la vînzările de caĭ făcute în oraş, pe la domiciliul particularilor, iar în afacerea Marinescu Bragadir, a mers până la destrucţiune de acte publice.

c) Asupra jafuluĭ ce se comite contra sergenţilor de axize de ceĭ puşĭ ca să-ĭ comande, cum este cu cazul ajutoruluĭ comandantuluĭ, denunţat prin ziare de maĭ mult timp şi care cu toate acestea a fost tolerat şi protejat contra tuturor denunţărilor făcute.

d) Asupra delictelor comise cu ocasiunea alegerilor de la 20 şi 27 Ianuarie, delicte constatate şi specificate anume prin raportul D-luĭ M. Ţoni, presintat foasteĭ Adunărĭ a deputaţilor şi din care raport rezultă că primăria a fost transformătă, sub comanda primaruluĭ Capitaleĭ, într'o vastă agenţie electorală, că dreptul şi persoana cetăţenilor aŭ fost violate, listele electorale falşificate, iar agenţiĭ comunalĭ puşĭ să voteze de maĭ multe orĭ în locul alegĕtorilor morţĭ saŭ absenţĭ din Capitală.

In faţa acestor abusurĭ şi ilegalităţĭ, întreb pe d. ministru de interne şi justiţie carĭ sunt causele pentru care culpabiliĭ nu aŭ fost urmăriţĭ şi în loc de a fi pedepsiţĭ cu asprime continuă încă a sfida legile şi moralitatea publică.

Liga pentru Unitatea de cultură a Românilor

Lista de subscripţie a ziaruluĭ *Adevĕrul*:

Suma din urmă leĭ . . 1606.00

(Va urma) *Total leĭ 1606.00*

DIN PITEŞTI

Intrebăm pe D. ministru al cultelor: Are D-sa cunoştinţă că localul şcoalei de băeţĭ No. 3 din Piteştĭ, este aşezat în curtea unuĭ mare atelier de fierărie, lucru care face cu totul imposibil ţinerea cursurilor?

Rugăm să se orînduiască o anchetă serioasă, unde să fie prezenţĭ toţĭ institutoriĭ aceleĭ şcoale.

De asemenea, ştie D sa că girantul direcţiuneĭ de la acea şcoală — institutorul claseĭ a III-a — este sub presiunea uneĭ anchete, făcută de fostul revizor şcolar şi din care se constată multe şi grave neregularităţĭ în serviciul sĕŭ de clasă? Dosarul acesteĭ afacerĭ se găseşte în minister, şi dacă D. ministru voeşte să se convingă, n'are de cât să cerceteze acel dosar.

A.

Desbaterile Parlamentare

CAMERA

Şedinţa de la 27 Iunie 1891

Şedinţa se deschide la orele 1 şi 20 min., sub preşidenţa D-luĭ colonel Roznovanu.

Prezenţĭ 95 deputaţĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

D. **Arist. Pascal** propune un proect de lege pentru modificarea unor articole din codul de comerţ.

Se intră în ordinea zileĭ.

Se pune din noŭ la vot amendamentul D-luĭ Dr. Atanasescu relativ la trecerea gimnaziuluĭ din Tulcea pe seama statuluĭ.

Votanţĭ . . . 82
Bile albe . . 51
Bile negre . . 31.

Amendamentul s'a admis. (Aplause).

Amendamentul D-luĭ Romanescu privitor la acordarea uneĭ sume de 4,800 leĭ, pentru şcoala surdo-muţĭ la orfelinatul de la Teĭ se admite.

Cele-l'alte amendamente dea 1 cap. XIV se resping.

Se citeşte cap. XV.

D. **Tzony** critică masacrul făcut de actualul ministru la Universitatea din Iaşĭ.

D-sa propune un amendament pentru reducerea diurneĭ D-ruluĭ Brânză.

D. Ţoni trage o aspră şi meritată lecţiune ministruluĭ de culte şi raportoruluĭ, Dr. Brânză, pentru micimea lor de suflet.

Liberaliĭ şi conservatoriĭ aplaudă. Vernescaniĭ înghit.

D. **Teodorescu** respunde că a fost calomniat.

D. **G. Morţun** e indignat de modul de discuţie al ministruluĭ cultelor şi de scandalul făcut de Nicu Catargiu, ia cuvîntul şi înfierează meschinăria vernescană.

D-sa arată că la Iaşĭ s'aŭ făcut toate reducerile posibile; iar D-ruluĭ Brânză, pentru a putea să-ĭ urce leafa, i-a schimbat laboratoriul în institut. Cine a făcut această schimbare:

Dr. **Brânză**: Regele!

Vocĭ: Aaa!

D. **Morţun** continuă a arăta mizeriile bugetuluĭ actual şi propune 2 amendamente.

D. **C. C. Dobrescu** propune un amendament.

Discuţia se închide.

Amendamentele se resping. Cap. XV, XVI, XVII se votează.

Se citeşte cap. XVIII.

Ultime Informaţiĭ

In afacerea înpuşcăturilor de la şose, judecătorul de instrucţie a dat ordonanţa sa de urmărire în contra D-luĭ Gherghel şi a D-luĭ Niţulescu depunându'ĭ la Văcăreştĭ. In privinţa celor-l'alţĭ mâine cel maĭ târziŭ se va pronunţa.

—⁎—

Rapiţa încă n'a sosit la Brăila de aceia chiar nu se cere aşia mult.

Vênzătoriĭ d'astă primă-vară caută să se acopere prin cumpărărĭ anticipate. Aşa ierĭ, s'a vêndut o partidă de 3.500 hectolitri rapiţa fără greutate fixată cu 17 leĭ 75 hectolitru, predată la şlep în Iulie—August; Porumb 59½ libr. la magazie 9,30; Grâŭ 75¾ libr. la şlep 12 şi 90.

—⁎—

Intrebăm pe D. Colonel Rasty, cu ce drept bate D. Zdrafcu sergenţiĭ de oraş?

Aseară D-sa a bătut pe sergentul din faţa cârciumeĭ D-sale că s'a speriat lumea.

—⁎—

Institutorul din Iaşĭ, Alexandru Vasiliu, spionul luĭ Ghiţă Mârzescu, despre care am vorbit în maĭ multe rêndurĭ în coloanele acestuĭ ziar, a fost condamnat de jurul instituit *ad-hoc* la doĭ anĭ de suspensiune, Juriul era compus din Xenofont Gheorghiu preşedinte şi Al. B. Brânză, C. Dimitrescu, Victor Castano şi Drăghicĭ membriĭ.

Hotărîrea juriuluĭ a fost maĭ mult de cât indulgentă.

—⁎—

„Concordia Română“ va da o serie de serbărĭ populare în parcul Oppler în zilele de 29 şi 30 Iunie şi 1 Iulie în folosul sĕŭ filantropic.

Aceste serbărĭ, după pregătirile ce se fac, promit mult şi nu ne îndoim că publicul se va grăbi a merge. Vor fi focurĭ de artificiĭ şi multe distracţiĭ.

—⁎—

Directorul nostru primeşte din Galaţĭ următoarea scrisoare, pe care o punem în vederea D-luĭ Lascar Catargiu:

Stimabile D-le Director,

Sub ministerul trecut necontenit am cetit în stimabilul D-voastră ziar *Adevĕrul*, cerêndu-se cu stăruinţă reînfiinţarea secţieĭ II la tribunalul Galaţĭ, ba încă D. Lascar Catargiu, deputat, interpela în Camera pe ministrul respectiv în această privinţă, acum sub ministerul Catargiu totul a intrat în tăcere, vĕ rog dar în interesul ce aţĭ arĕtat tot-d'a-una acesteĭ cause, faceţĭ o întrebare D-luĭ ministru Catargiu: oare nu crede necesară reînfiinţarea acesteĭ secţiĭ, dupe cum o credea D. deputat Catargiu alesul Galaţilor? Şi în casul când ar fi şi astă-zĭ tot atât de necesară (ceea-ce sunt sigur că timpul a probat că este mult maĭ necesar de cât se credea) apoĭ nu ar fi drept, că cu o oră maĭ 'nainte să vie cu o lege saŭ să grăbească votarea proiectuluĭ ce se află în cartoanele Corpurilor-legiuitoare trimis la secţiĭ, şi aceasta în satisfacerea drepteĭ cererĭ a Gălăţenilor, carĭ la orĭ-ce ocaziune de grea cumpănă a ştiut să preţuiască meritele D-luĭ Lascar Catargiu, alegêndu-l representant al lor.

Un abonat

—⁎—

Duminecă 23 Iunie s'a făcut împărţirea premiilor la liceul *Lumina* în prezenţa D-luĭ Al. Orescu rectorul universităţiĭ şi a unuĭ numeros public.

D. Cordescu, directorul instituluĭ, a ţinut un discurs la care a rĕspuns D. Al. Orĕscu.

—⁎—

D-na Eliza Popescu din Str. Numa-Pompiliŭ ne roagă printr'o scrisoare să o credem, că ceĭ carĭ s'aŭ bătut în casa D-sale n'ar fi fost amanţiĭ sĕĭ, că fratele sĕŭ, un prieten al luĭ şi un ungurean chiriaş al D sale, ce'şĭ permisese să o insulte pentru că 'ĭ-a cerut chiria, de unde a şi provenit scandalul.

—⁎—

Casa de Schimb B. MARCU din *Strada Smârdan Nr. 15*, în faţa BănceĭNaţionale, spre poştă, ne comunică următoarele cursurĭ.

4% Renta amortisabilă	87—
5% Imprumutul comunal (1883)	97—
5% Imprumutul comunal (1890)	95¾
5% Scris. funciare urbane	94¼
5% Scris. funciare rurale	98¼
5% Renta amortisabilă	99½
5% Scris. urbane de Iaşĭ	86—

INSERŢIUNE

Domnule Redactor,

Intr'o informaţie publicată în numĕrul de la 25 c. al *Adevĕruluĭ* zice că antreprenorul VilleĭBăicoianu insultă pe vizitatorĭ — relativ vĕ rog a publica următoarele:

Ca un comerciant să insulte vizitatoriĭ localuluĭ sĕŭ trebue să fie nebun. Eŭ nu mĕ pot declara în aşa stare, şi nicĭ că sînt capabil de o asemenea faptă.

O mică esplicare. — Mulţĭ din D-niĭ vizitatorĭ carĭ fac pe fanfaronĭ pretind a face din Villa o câmpie — nevoind a le face acest hatâr aŭ alergat la calomnie.

Mi se pare că fie-care om este stăpân pe localitatea sa în care se găseşte fie chiar local public şi dispune ordinea ce-ĭ convine din punctul de vedere al interesuluĭ sĕŭ.

Ast-fel dar eŭ am dispus ca în „Willa Băicoianu“ visitat de un public ales, să nu fie permis nimenĭ a veni încărcat cu coşurĭ cu alimente nefiind o câmpie ca Băneasa dtc., disposiţia ce de sigur nu a convenit multor din D-niĭ visitatorĭ şi care i-a făcut a recurge la calomnie ca cele raportate Dv.

Cu stimă **Marcu**.

Antreprenorul «WilleĭBăicoianu».

ANUNCIU

Societatea pentru învĕţătura Poporuluĭ Român, secţiunea centrală, Bucureştĭ, avênd nevoie a face maĭ multe reparaţiunĭ, atât la clădirea principală, cât şi la dependinţe, publică, licitaţiune, pe ziua de 11 Iuliu 1891, orele 9 a. m.

Devisul se poate vedea la cancelaria societăţeĭ Curtea Sf. Ecaterina, în toate zilele, între orele 8—11 a. m.

CURSELE VAPORELOR DE POSTA PE DUNARE

CURSE IN JOS:

Dela Orşova . .	Sâmb. 4^{30} p.m.	Luni 4^{30} p.m.	Joi 4^{30} p.m.
« Severin . .	« 7 «	« 7 «	« 7 «
« Brsa-Palanca .	« 8^{40} «	« 8^{40} «	« 8^{40} «
« Radujevatz .	« 10^{15} «	« 10^{15} «	« 10^{15} «
« Gruia . .	« 10^{40} «	« 10^{40} «	« 10^{40} «
« Calafat . .	Dum. 12^{30} a.m.	Marţ. 12^{30}	Vin. 12^{30} a.m.
« Widdin . .	« 1^{45} «	« 1^{45} «	« 1^{45} «
« Lompalanca	« 4 «	« 4 «	« 4 «
« Bechet . .	« 6^{35} «	« 6^{35} «	« 6^{35} «
« Rahova . .	« 7 «	« 7 «	« 7 «
« Corabia . .	« 9 «	« 9 «	« 9 «
« Nicopoli . .	« 10^{40} «	« 10^{40} «	« 10^{40} «
« Măgurele . .	« 11 «	« 11 «	« 11 «
« Zimnicea . .	« 12^{6} p.m.	« 12^{50} p.m.	« 12^{50} «
« Şiştov . .	« 1^{30} «	« 1^{30} «	« 1^{30} «
« Rusciuk . .	« 4^{45} «	« 4^{45} «	« 4^{45} «
« Giurgiu (Sm.)	Luni 3 a.m.	Merc. 3 «	Sâm. 3 a.m.
« Turtukaia .	« 5^{15} «	« 5^{15} «	« 5^{15} «
« Olteniţa . .	« 5^{30} «	« 5^{30} «	« 5^{30} «
« Călăraşi (or.)	« 5^{30} «	« 5^{30} «	« 5^{30} «
« Silistria . .	« 7^{30} «	« 7^{30} «	« 7^{30} «
« Ostrov . .	« 8 «	« 8 «	« 8 «
« Cernavoda .	« 11 «	« 11 «	« 11 «
« Hârşova . .	« 1 «	« 1 «	« 1 p.m.
« Gura-Ialomiţ.	« 1^{30} «	« 1^{30} «	« 1^{30} «
in Brăila . .	« 4^{30} «	« 4^{30} «	« 4^{30} «
« Galaţi . .	« 5^{30} «	« 5^{30} «	« 5^{30} «

CURSE IN SUS:

Dela Galaţi . .	Marţi 9 a.m.	Joi 9 a.m.	Dum. 9 a.m.
« Brăila . .	« 10^{24} «	« 10^{24} «	« 10^{24} «
« Gura-Ialomiţ.	« 2^{30} p.m.	« 2^{30} p.m.	« 2^{30} p.m.
« Hârşova . .	« 3 «	« 3 «	« 3 «
« Cernavoda .	« 6 «	« 6 «	« 6 «
« Ostrov . .	« 9 «	« 9 «	« 9^{44} «
« Călăraşi (or.)	« 7 «	« 7^{30} «	« 7^{30} «
« Silistria . .	« 11 «	« 11 «	« 11 «
« Olteniţa . .	Merc. 2^{30} a.m.	Vin. 2^{30} a.m.	Luni 2^{30} a.m.
« Turtukaia .	« 2^{45} «	« 2^{44} «	« 2^{44} «
in Giurgiu (Sm.)	« 5^{45} «	« 5^{45} «	« 5^{45} «
Dela Giurgiu (Sm.)	« 10^{10} «	« 10^{40} «	« 10^{40} «
« Rusciuk . .	« 11^{30} «	« 11^{30} «	« 11^{30} «
« Şiştov . .	« 2^{45} p.m.	« 2^{45} «	« 2^{45} p.m.
« Zimnicea . .	« 3^{15} «	« 3^{15} p.m.	« 3^{15} p.m.
« Măgurele . .	« 5^{40} «	« 5^{40} «	« 5^{40} «
« Nicopoli . .	« 5^{60} «	« 5^{60} «	« 5^{60} «
« Corabia . .	« 7^{40} «	« 7^{40} «	« 7^{40} «
« Rahova . .	« 10^{24} «	« 10^{24} «	« 10^{24} «
« Bechet . .	« 10^{24} «	« 10^{24} «	« 10^{24} «
« Lompalanca	Joi 4 «	Sâmb. 4 a.m.	Marţi 4 a.m.
« Widdin . .	« 6^{45} «	« 6^{45} «	« 6^{44} «
« Calafat . .	« 7^{15} «	« 7^{15} «	« 7^{14} «
« Gruia . .	« 10 «	« 10 «	« 10 «
« Radujevatz .	« 10^{15} «	« 10^{15} «	« 10^{15} «
« Brsa-Palanca	« 12 p.m.	« 12 p.m.	« 12 p.m.
in Severin . .	« 2 «	« 2 «	« 2 «
Dela Severin . .	« 3^{30} «	« 3^{30} «	« 3^{30} «

Cursele vaporului local între Galaţi-Reni-Tulcea-Ismail

PORNIRE IN JOS:	PORNIRE IN SUS:
Dela Galaţi la Reni-Tulcea-Ismail: Marţi, Joi şi Duminica la 8 ore dimineaţa.	De la Ismail la Tulcea-Reni-Galaţi: Mercuri, Vineri şi Luni la 8 ore dimineaţa.

Proprietar-Editor Thoma Basilescu.

Bucureştĭ. — Tipografia Thoma Basilescu, Bulevardul Elisabeta, 111.